Lietas arhīva Nr. C-04835-24/23
ECLI:LV:RPT:2024:1014.C771454223.3.S

Rīgas pilētas tiesa
SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2024.gada 14.oktobrī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Sandra Meliņa
rakstveida procesā izskatīja civillietu SIA "E100 LV" prasībā vienkāršotās procedūras lietā par naudas piedziņu pret SIA "DANVIAL"

Aprakstošā daļa

[1] 2023.gada 11.septembrī tiesā saņemts prasītājas SIA "E100 LV" prasības pieteikums vienkāršotās procedūras lietā par naudas piedziņu pret atbildētāju SIA "DANVIAL".

Prasītāja, pamatojoties uz starp pusēm 06.04.2021. noslēgto līgumu Nr. 24249/2021, apdrošināšanas kompānijas izmaksām un Civillikuma 1587., 1590., 1652., 1662., 1668.[9] 1838.pantu, lūdz piedzīt no atbildētājas pamatparādu 2361,39 EUR apmērā, parāda atgūšanas izmaksas 40 EUR apmērā, tiesāšanās izdevumus, kā arī atzīt prasītājas tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos procentus 6% apmērā no piespriestās, bet nepiedzītās summas gadā.

Prasības pieteikumā norādīti sekojošie apstākļi un argumenti.

[1.1] 2021.gada 6.aprīlī starp pusēm noslēgts līgums Nr. 24249/2021, saskaņā ar kuru prasītāja apņēmās izsniegt atbildētājai SIA "DANVIAL" degvielas kartes un nodrošināt atbildētājai iespēju izmantot šīs kartes preču vai pakalpojumu iegādei degvielas uzpildes stacijās un ceļa servisa punktos. Savukārt, Atbildētāja apņēmās maksāt par precēm vai pakalpojumiem prasītāja kontā saskaņā ar līguma nosacījumiem (līguma 1. sadaļas 4.punkts).

Prasītāja savas saistības ir izpildījusi, turpretim atbildētāja neievēroja līguma noteikumus par samaksas termiņiem par saņemtajām precēm un pakalpojumiem. Saskaņā ar Līguma Nr. 24249/2021 3.1.punktu norēķinu periodu un apmaksas termiņu, kas saistīti ar precēm un pakalpojumiem, regulē Līguma Pielikums Nr.1, kurā savukārt, līguma puses ir vienojušās, ka norēķinu periods saskaņā ar Līguma noteikumiem tiks norādīts piestādītajā rēķinā, bet tas nevar būt mazāks par septiņām dienām no rēķina piestādīšanas brīža.

2022.gada 21.jūnijā Prasītāja nosūtīja atbildētāja pretenziju par kopējo summu 33059,36 EUR, uz ko atbildētāja neatbildēja.

[1.2] Ņemot vērā esošo parādu, Prasītāja vērsās pie apdrošināšanas kompānijas Allianz Trade, lai saņemtu parāda samaksu saskaņā ar noslēgto līgumu. Pēc apdrošināšanas kompānijas izmaksām, kā arī pēc pašas atbildētājas veiktajām samaksām, atbildētājas parāds uz prasības pieteikuma sastādīšanas dienu ir 2361,39 EUR.

[2] 2024.gada 26.februārī tiesā saņemti atbildētājas rakstveida paskaidrojumi, kuros norāda, ka prasību neatzīst. Lūdz atlīdzināt ar lietas vešanu saistītos izdevumus.

[2.1] Paskaidro, ka atbildētājas saimnieciskā darbība ir saistīta ar starptautiskiem kravu pārvadājumiem. Pēc vairākkārtīgām sarunām tika noslēgts līgums par sadarbību ar prasītāju, jo Prasītāja solīja būtiskas atlaides.

Uzreiz pēc sadarbības uzsākšanas Atbildētāja saņēma rēķinus no Prasītājas, kuros nebija iekļautas atlaides, par kurām puses bija vienojušās. No līguma noslēgšanas līdz sadarbības izbeigšanai Prasītāja Atbildētājai nav izrakstījusi nevienu rēķinu, kurā būtu piemērotas atlaides pareizā apmērā. Neskaitāmas reizes par to tika jautāts gan telefona sarunās, gan arī rakstiski e-pasta sarakstēs. Prasītāja turpināja izrakstīt rēķinu bez atlaides. E-pasta sarakstē vairākkārtīgi tika uzdoti jautājumi gan par konkrētiem rēķiniem, kuriem nav tikusi piemērota atlaide, gan par atlaides piemērošanas principiem kopumā.

Rēķinos tika pievienota papildus pozīcija "Komisija", par kuru nebija vienošanās, un par ko Prasītājai tika uzdoti jautājumi. Prasītāja paskaidroja, ka tā esot viņu iekšējās sistēmas kļūda un tā nav jāpiemēro. Prasītāja norādīja, ka šis jautājums tiekot risināts. Atbildētāja turpināja saņemt rēķinus ar iekļautu komisijas apmēru un tās apmaksāja par vairāk par 2000 EUR.

[2.2] Prasītāja nav pievienojusi nevienu pierādījumu, kas apliecinātu celtās prasības apmēru. Fakts, ka Prasītāja ir uzskaitījusi rēķinus un maksājuma pieprasījumus, norādot datumus un summas, pats par sevi nepierāda šāda dokumentu reālu pastāvēšanu. Atbildētājas rīcībā nav Prasītājas uzskaitīto rēķinu un maksājuma pieprasījumu, līdz ar to nav saprotams, no kā veidojas norādītā prasības summa.

Pretenzijā norādīto faktūru uzskaitījumā un prasības pieteikumā norādīto rēķinu un maksājumu pieprasījumu uzskaitījumā sakrīt vien 4 pozīcijas.

[2.3] Atbildētāja pieņem, ka parāda aprēķina 17. pozīcija par summu 600,00 EUR ir saistīta ar iekārtām – transponderiem. Sadarbības ietvaros Prasītāja izsniedza Atbildētājai norādītās iekārtas, kuras tika uzstādītas Atbildētājai piederošajās kravas automašīnās. Pēc sadarbības izbeigšanas visi no Prasītājas saņemtie transponderi ir atgriezti Prasītājai, ko pierāda pievienotie nodošanas – pieņemšanas akti.

[3] 2024.gada 13.martā tiesā saņemta prasītājas atsauksme, bet 2024. gada 21. martā - iesniegums par prasījuma summas samazināšanu par 601,21 EUR, kurā sakarā ar veikto pārrēķinu, lūdz piedzīt no atbildētājas pamatparādu 1760,18 EUR, parāda atgūšanas izmaksas 40,00 EUR un tiesas izdevumus.

[3.1] Atsauksmē norādīts, ka prasītājas piestādītajos rēķinos, ar kuriem tiek pamatota prasība, nav iekļauta pozīcija "komisija", bet gan pozīcija "Aģenta atlīdzība", pamatojoties uz 06.04.2021 Pilnvaru, 06.04.2021. Līguma Nr.24249/2021 1.paragrafa 1., 2.punktu, otrās daļas 3.punktu, Līguma Pielikumu Nr. 1. Klients, noslēdzot Līgumu un izsniedzot Pilnvaru, ir piekritis, ka prasītāja ir starpnieks darījumos, kurus atbildētāja veic ar citiem E100 sistēmas dalībniekiem, par ko atbildētājai bija pienākums maksāt aģenta atlīdzību. Visi Prasītājas piestādītie rēķini Atbildētajai tika nosūtīti uz norādīto e-pastu, kā arī ievietoti personīgajā kabinetā (Klienta informācijas telpa, kas piešķirta E100 sistēmas tīkla saskarnē), kur Atbildētājai bija arī redzama Prasītājai izmaksājamā atlīdzība, kā arī citi Atbildētajai sniegtie pakalpojumi/nopirktās preces un to cenas.

[3.2] Pēc Prasītājas nosūtītās 21.06.2022. Pretenzijas Nr.P-04/2022 atbildētāja turpināja lietot pakalpojumus un izmantoja izsniegtās kartes preču

un/vai pakalpojumu iegādei, taču nav apmaksājusi piestādītos rēķinus, līdz ar to vēlāk piestādītie un neapmaksātie rēķini nav norādīti pretenzijā.

[3.3] Attiecībā uz atbildētājas norādītajām it kā piešķirtajām atlaidēm Prasītāja atsaucas uz Līguma 3.paragrafa 12., 13., 16.punkta otro daļu, un norāda, ka atbildētājai nebija piešķirtas atlaides. Personīgajā kabinetā atbildētajai bija iespēja iepazīties ar cenām, par kādām viņa iegādājas preces/pakalpojumus, kā arī iepazīties ar sniegtajām atlaidēm. Turpinot izmantot kartes, lai iegādātos preces un /vai pakalpojumus, ko sniedz Prasītāja, atbildētāja ar konkludentām darbībām apliecināja savu piekrišanu cenām. Atbildētāja nenoliedz un lietā nav strīds, ka tā ir saņēmusi no prasītājas ar kartēm iegādāto preci/pakalpojumus. Saskaņā ar Līguma 5.paragrafa 3.punktu Atbildētājas pienākums ir apmaksāt viņam piestādītos rēķinus par sniegtajiem pakalpojumiem/iegādātām precēm.

[4] 2024.gada 22.martā tiesā saņemti atbildētājas papildus rakstveida paskaidrojumi.

[4.1] Atbildētāja piekrīt prasītājas precizējumam, ka ar Komisiju ir jāsaprot Aģenta atlīdzība. Atbildētāja terminu "Komisija" lietoja tādēļ, ka tā šī rēķinos iekļautā summa tika saukta savstarpējā komunikācijā.

[4.2] Atsauksmē sniegtais skaidrojums un atsauces uz pušu starpā noslēgto līgumu un tā pielikumiem ir formāli pareizs. Neskatoties uz pušu noslēgtajā līgumā paredzētajiem nosacījumiem attiecībā uz Aģenta atlīdzības piemērošanu, Prasītājas pārstāvis e-pasta sarakstē nepārprotami bija norādījis, ka izrakstītie rēķinu un tajos iekļautā sadaļa par Aģenta atlīdzību ir grāmatvedības kļūda, kas tiks atrisināta un tiek strādāts ar grāmatvedību pie tā, lai šādi rēķini netiktu izrakstīti. Tāpat vairākos e-pastos Prasītājas pārstāvis norāda, ka samaksātā Aģenta atlīdzība tiks atgriezta Atbildētājai. 2022.gada 2. un 8.februāra e-pastā Prasītājas pārstāvis norāda Atbildētājas saistību apmēru uz 02.02.2022. un 08.02.2022., kur skaidri norādīts arī komisijas apmērs, kas netiek iekļauts kopējā parāda summā, kas pierāda faktu, ka starp pusēm pastāvēja vienošanās par to, ka neskatoties uz līgumā paredzēto Aģenta atlīdzību, tā pušu savstarpējās attiecībās netiks piemērota. Atbildētāja paļāvās uz šādu Prasītājas sniegto informāciju un sagaidīja, ka visu jau iepriekš samaksāto Aģenta atlīdzību saņems atpakaļ.

[4.3] Kaut arī atbildētājs nav cēlis pretprasību par Aģenta atlīdzības summu, norādītie apstākļi viennozīmīgi attiecas uz izskatāmo lietu kā apstākļi, kas pamato Atbildētājas rīcības motīvus. Norādītie fakti liecina par pušu godprātību saistību izpildē. Kaut arī pušu starpā noslēgtais līgums neparedz pienākumu atmaksāt atbildētājai Aģenta atlīdzību, tomēr pušu attiecības apspriežamas arī pēc pušu starpā pastāvošām mutiskām vienošanām, kas tika pildītas un bija spēkā, izņemot Aģenta atlīdzības atmaksu.

[4.4] Prasītāja nav iesniegusi jebkādus dokumentus, kas apliecinātu no apdrošinātāja saņemtā summas apmēru. Atbildētājai nav informācijas, kura apdrošināšanas sabiedrība ir veikusi izmaksu, līdz ar to nav iespējas iegūt atbilstošu informāciju un pierādījumus no apdrošinātāja. Nav iespējams novērst šaubas par to, ka Prasītāja vēlas netaisni iedzīvoties uz Atbildētājas rēķina, saņemot daļu no parāda summas dubultā apmērā.

[5] Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa nosaka, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26} pantu, lietu izskata rakstveida procesā. Datums, kad saīsinātais spriedums ir pieejams tiešsaistes sistēmā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, lieta tiek skatīta rakstveida procesā 2024. gada 14.oktobrī.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmo daļu, lietas dalībniekiem 2023. gada 18.septembrī ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas skatīs lietu, un izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei.

[6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{26}panta trešās daļas nosacījumiem lietā 2024. gada 14.oktobrī sastādīts saīsinātais spriedums.

2024. gada 23.oktobrī no atbildētājas saņemts pilna sprieduma sastādīšanas lūgums.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka prasība tās uzturētajā daļā ir pamatota un apmierināma, bet neuzturētajā daļā tiesvedība ir izbeidzama.

Saskaņā ar prasītājas 2024. gada 21. marta iesniegumu, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas pamatparādu 1760,18 EUR un parāda atgūšanas izmaksas 40,00 EUR, kas kopā veido 1800,18 EUR. Vienlaicīgi norādīts, ka prasības summa tiek samazināta par 601,21 EUR.

No minētā secināms, ka prasītāja vairs neuztur prasību daļā par 601,21 EUR piedziņu no atbildētājas, līdz ar ko tiesvedība šajā daļā ir izbeidzama, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 223. panta 4. punktu.

[8] Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Lietā nodibināts, ka starp pusēm 2021.gada 6.aprīlī noslēgts līgums Nr. 24249/2021, saskaņā ar kuru prasītāja apņēmās izsniegt atbildētājai degvielas kartes un nodrošināt iespēju izmantot šīs kartes preču vai pakalpojumu iegādei degvielas uzpildes stacijās un ceļa servisa punktos.

Tiesa konstatē, ka Līguma noteikumos ir pielīgts līguma priekšmets, samaksas apmērs, kārtība un termiņi, proti - līdzēji vienojušies par darījuma būtiskajām sastāvdaļām.

Tiesai nav pamata apšaubīt līguma tiesiskumu, jo nav pierādījumu, ka tas ir atzīts par spēkā neesošu pilnībā vai kādā tā daļā, atbildētājai to apstrīdot likumā noteiktajā kārtībā.

[8.1] Atbildētāja vērsusi uzmanību, ka vairākos e-pastos prasītājas pārstāvis norādījis, ka samaksātā Aģenta atlīdzība tiks atgriezta atbildētājai, savukārt 2022.gada 2. un 8.februāra e-pastā prasītājas pārstāvis norādījis atbildētājas saistību apmēru uz 02.02.2022 un 08.02.2022, kur komisijas apmērs netiek iekļauts kopējā parāda summā.

Atbildētājas ieskatā, minētais pierāda, ka starp pusēm pastāvēja vienošanās par to, ka neskatoties uz līgumā paredzēto, Aģenta atlīdzību pušu savstarpējās attiecībās netiks piemērota un sava viedokļa pamatošanai iesniegusi 15.10.2021, 02.02.2022, 08.02.2022 un 09.02.2022 e-pasta izdrukas.

Pirmkārt, no minētajām sarakstēm nav secināms, ka vienošanās par Aģenta atlīdzības nepiemērošanu būtu attiecināma uz visu Līguma periodu, un šāda vienošanās starp pusēm nav noslēgta arī rakstveidā, un, otrkārt, parāds ir aprēķināts par citu periodu, proti, no 31.05.2022 līdz 31.10.2022.

[8.2] Attiecībā par atbildētājas norādi par informācijas trūkumu attiecībā par izmaksu veikušo apdrošināšanas sabiedrību, secināms, ka prasības pieteikumā ir norādīts, ka debitoru parādi tika apdrošināti kompānijā Allianz Trade.

Savukārt, Allianz Trade ir tiesīgs izlietot subrogācijas tiesību pret atbildētāju. Norādāms, ka minēto darbību kopums un prasījuma tiesību sadale atbildētājas kopējo pamatparāda apmēru nepalielina.

[8.3] Tiesa uzskata, ka atbildētājai pilnā mērā ir saistošs Civillikuma 1587.pants, kas nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Attiecīgi, Civillikuma 1590.panta izpratnē katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

[8.4] Lietā ir pierādījumu, kas apstiprina pušu pielīgtās saistības un to, ka prasītāja savas saistības pret atbildētāju izpildījusi pielīgtajā apjomā, bet atbildētāja bez pietiekama pamata savas saistības pienācīgā kārtā pildījusi nav.

Pamatojoties uz minēto un Civillikuma 1838.pantu, tiesa atzīst, ka no atbildētājas ir piedzenama parāda pamatsumma 1760,18 EUR apmērā.

[9] Saskaņā ar Civillikuma 1652.panta 3.punktu, parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.

Ņemot vērā, ka atbildētāja ir kavējusi maksājuma termiņus kā rezultātā radies maksājumu parāds, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civillikuma 1668.^{9} pantu, atbildētājai jāmaksā prasītājai parāda atgūšanas izmaksas 40 EUR apmērā.

[10] Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli prasījuma apmierinātai daļai, kas šajā lietā ir 1800,18 EUR (1760,18 +40).

Ievērojot minēto, no atbildētājas prasītājas labā piedzenama valsts nodeva 270,03 EUR apmērā.

[11] Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.panta noteikumiem un saskaņā ar Civillikuma 1756., 1765.pantos noteikto, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, norādāmas prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 8 % virs procentu pamatlikmes, t.i., galējā procentu likme, ko Eiropas Centrālā banka piemērojusi savās pirms attiecīgā pusgada pirmās kalendāra dienas veiktajās pēdējās galvenajās refinansēšanas operācijās, gadā, ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

[12] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu, lietas izskatīšanas laikā radušies ar tiesas dokumentu nosūtīšanu un izsniegšanu saistīti izdevumi 9,00 EUR, kas aprēķināti saskaņā ar 2022.gada 11.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.20 "Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība" 5., 14. un 15.punktu.

Tādējādi no atbildētājas par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 9,00 EUR.

[13] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 8. un 97. panta tiesa

nosprieda:

Piedzīt no SIA "DANVIAL", reģistrācijas Nr. 50103392351 par labu SIA "E100 LV", reģistrācijas Nr. 40203047379 pamatparādu 1760,18 EUR, parāda atgūšanas izmaksas 40,00 EUR un tiesas izdevumus 270,03 EUR, bet kopā 2070,21 EUR (divi tūkstoši septiņdesmit euro un 21 centi), nosakot atbildētājai 10 dienu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Samaksa veicama SIA "E100 LV", reģistrācijas Nr. 40203047379 norēķinu kontā Nr. LV64RTMB0000700801233, AS "Rietumu banka".

Noteikt SIA "E100 LV", reģistrācijas Nr. 40203047379 tiesības saņemt no SIA "DANVIAL", reģistrācijas Nr. 50103392351 par laika periodu līdz pilnīgai sprieduma izpildei likumiskos 8 % virs procentu pamatlikmes, ko Eiropas Centrālā banka piemērojusi savās pirms attiecīgā pusgada pirmās kalendāra dienas veiktajās pēdējās galvenajās refinansēšanas operācijās no piedzītās summas 2070,21 EUR, vienlaikus nosakot, ka saskaņā ar Civillikuma 1763.pantu procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Piedzīt no SIA "DANVIAL", reģistrācijas Nr. 50103392351 par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,00 EUR.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi maksājami: saņēmējs Tiesu administrācija, NMR 90001672316, konta Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22, maksājuma mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr. C771454223. Dokumentu, kas apliecina ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu, iesniegt tiesā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa laikā.

Izbeigt tiesvedību SIA "E100 LV" prasībā vienkāršotās procedūras lietā pret SIA "DANVIAL" daļā par naudas 601,21 EUR apmērā piedziņu.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas- 2024. gada 13.novembra, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese Sandra Meliņa